

Przetwarzanie i wizualizacja danych

prof. UAM dr hab. Tomasz Górecki

tomasz.gorecki@amu.edu.pl

Zakład Statystyki Matematycznej i Analizy Danych
Wydział Matematyki i Informatyki
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Warunki zaliczenia

W ciągu ćwiczeń zostaną przeprowadzone 2 kolokwia. Na każdym z nich będzie do zdobycia 50 punktów. W ramach laboratorium będą do przygotowania 3 projekty (w sumie również 100 punktów). Należy zaliczyć zarówno ćwiczenia (od 50 punktów) jak i laboratorium (od 60 punktów). Ocena końcowa z egzaminu będzie wystawiana na bazie sumy uzyskanych punktów zarówno z ćwiczeń (60%) jak i laboratorium (40%).

Literatura

- Biecek, P. (2016). *Odkrywać! Ujawniać! Objaśniać! Zbiór esejów o sztuce przedstawiania danych.* Fundacja Naukowa SmarterPoland.pl.
- Biecek, P. (2017). *Przewodnik po pakiecie R.* GiS.
- Crawley, M.J. (2012). *The R Book.* Wiley.
- Gagolewski, M. (2014). *Programowanie w języku R.* PWN.
- Górecki, T. (2011). *Podstawy statystyki z przykładami w R.* BTC.
- Lander, J.P. (2018). *Język R dla każdego. Zaawansowane analizy i grafika statystyczna.* APN Promise.
- Winke, C.O. (2020). *Podstawy wizualizacji danych. Zasady tworzenia atrakcyjnych wykresów.* Helion.

WHAT IS R?

R is a scripting language for statistical data manipulation and analysis. It was inspired by, and is mostly compatible with, the statistical language S developed by AT&T. The name S, obviously standing for statistics, was an allusion to another programming language developed at AT&T with a one-letter name, C. S later was sold to a small firm, which added a GUI interface and named the result S-Plus.

WHY USE R FOR YOUR STATISTICAL WORK?

- 1 A public-domain implementation of the widely-regarded statistical language; R/S is the de facto standard among professional statisticians

- 2 comparable, and often superior, in power to commercial products in most senses

- 3 available for Windows, Macs, Linux

- 4 in addition to enabling statistical operations, it's a general programming language, so that you can automate your analyses and create new functions

- 5 object-oriented and functional programming structure

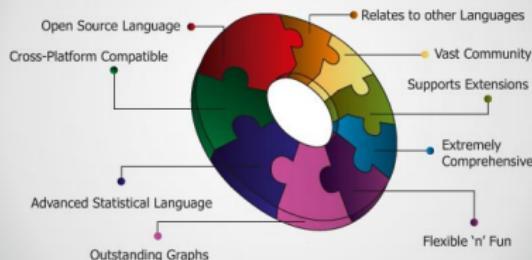
- 6 your data sets are saved between sessions, so you don't have to reload each time

- 7 open-source nature means it's easy to get help from the user community, and lots of new functions get contributed by users, many of which are prominent statisticians

Why Learn R?

R jest zaawansowanym pakietem statystycznym jak również językiem programowania istniejącym na platformy Windows, Linux oraz MacOS. Objęty jest licencją GNU GPL i oparty na języku S. Język R jest językiem **interpretowanym**, a nie komplikowanym. Z tego względu program w nim napisany nie będzie tak szybki jak np. program napisany w C++. Można jednak wykorzystać funkcje z bibliotek napisanych np. w C, C++, Python czy Fortran. Można również używać funkcji R w Javie, Pythonie czy C++, jak również w VB for Statistica.

Pakiet umożliwia również tworzenie zaawansowanych wykresów, które mogą zostać zapisane w formatach takich jak PDF i JPG. O sile R stanowi **ponad 16 000 bibliotek**, przeznaczonych do najróżniejszych zastosowań. Całość wzbogacona jest kompleksową dokumentacją. Dodatkowo bardzo użyteczną cechą R jest dostępność zbiorów danych praktycznie do każdego zagadnienia.

RStudio

RStudio jest zintegrowanym środowiskiem programowania (IDE) dla R. Dostępne jest w dwóch edycjach: RStudio Desktop oraz RStudio Server. Dostępne jest dla Windows, macOS oraz Linuxa. Występuje wersja darmowa (open source) oraz komercyjna. Zostało napisane głównie w C++. Pierwsza wersja beta powstała lutym 2011 roku. Wersja 1.0 została wydana 1 listopada 2016 roku.

RStudio

1 LAYOUT	Windows/Linux	Mac	4 WRITE CODE	Windows / Linux	Mac	5 DEBUG CODE	Windows/Linux	Mac
Move focus to Source Editor	Ctrl+1	Ctrl+1	Attempt completion	Tab or Ctrl+Space	Tab or Cmd+Space	Toggle Breakpoint	Shift+F9	Shift+F9
Move focus to Console	Ctrl+2	Ctrl+2	Navigate candidates	↑↓	↑↓	Execute Next Line	F10	F10
Move focus to Help	Ctrl+3	Ctrl+3	Accept candidate	Enter, Tab, or ↩	Enter, Tab, or ↩	Step Into Function	Shift+F4	Shift+F4
Show History	Ctrl+4	Ctrl+4	Dismiss candidates	Esc	Esc	Finish Function/Loop	Shift+F6	Shift+F6
Show Files	Ctrl+5	Ctrl+5	Undo	Ctrl+Z	Cmd+Z	Continue	Shift+F5	Shift+F5
Show Plots	Ctrl+6	Ctrl+6	Redo	Ctrl+Shift+Z	Cmd+Shift+Z	Stop Debugging	Shift+F8	Shift+F8
Show Packages	Ctrl+7	Ctrl+7	Cut	Ctrl+C	Cmd+C			
Show Environment	Ctrl+8	Ctrl+8	Copy	Ctrl+V	Cmd+V			
Show Git/SVN	Ctrl+9	Ctrl+9	Paste	Ctrl+V	Cmd+V			
Show Build	Ctrl+0	Ctrl+0	Select All	Ctrl+A	Cmd+A			
			Delete Line	Ctrl+D	Cmd+D			
2 RUN CODE	Windows/Linux	Mac	Select	Shift+Arrow	Shift+Arrow		Windows/Linux	Mac
Search command history	Ctrl+P	Cmd+P	Select Word	Ctrl+Shift+←→	Option+Shift+←→	Show diff	Ctrl+Alt+D	Ctrl+Option+D
Navigate command history	↑↓	↑↓	Select to Line Start	Alt+Shift+←	Cmd+Shift+←	Commit changes	Ctrl+Alt+M	Ctrl+Option+M
Move cursor to start of line	Home	Cmd+←	Select to Line End	Alt+Shift+→	Cmd+Shift+→	Scroll diff view	Ctrl+↑/↓	Ctrl+↑/↓
Move cursor to end of line	End	Cmd+→	Select Page Up/Down	Shift+PageUp/Down	Shift+PageUp/Down	Stage/Unstage (Git)	Spacebar	Spacebar
Change working directory	Ctrl+Shift+H	Ctrl+Shift+H	Select to Start/End	Shift+Alt+↑↓	Cmd+Shift+↑↓	Stage/Unstage and move to next	Enter	Enter
Interrupt current command	Esc	Esc	Delete Word Left	Ctrl+Backspace	Cmd+Delete			
Clear console	Ctrl+L	Ctrl+Q	Delete Word Right	Ctrl+Delete	Cmd+Delete			
Quit Session (desktop only)			Delete to Line End	Ctrl+Delete	Cmd+Delete			
Restart R Session	Ctrl+Shift+F10	Cmd+Shift+F10	Delete to Line Start	Ctrl+Shift+Delete	Cmd+Shift+Delete			
Run current file/selection	Ctrl+Enter	Cmd+Enter	Indent	Tab (at start of line)	Tab (at start of line)			
Run current (retain cursor)	Alt+Enter	Option+Enter	Outdent	Shift+Tab	Shift+Tab			
Run from current to end	Ctrl+Alt+E	Cmd+Option+E	Yank line up to cursor	Ctrl+U	Ctrl+U			
Run the current function	Ctrl+Alt+F	Cmd+Option+F	Yank line after cursor	Ctrl+K	Ctrl+K			
Source a file	Ctrl+Shift+O	Cmd+Shift+O	Insert yanked text	Ctrl+Y	Ctrl+Y			
Source the current file	Ctrl+Shift+S	Cmd+Shift+S	Insert <->	Alt+←→	Option+←→			
Source with echo	Ctrl+Shift+Enter	Cmd+Shift+Enter	Insert %-%	Ctrl+Shift+M	Cmd+Shift+M			
3 NAVIGATE CODE	Windows / Linux	Mac						
Goto File/Function	Ctrl+,	Ctrl+,						
Fold Selected	Alt+L	Cmd+Option+L	New document	Ctrl+Shift+N	Cmd+Shift+N	8 DOCUMENTS AND APPS	Windows / Linux	Mac
Unfold Selected	Shift+Alt+L	Cmd+Shift+Option+L	New document (Chrome)	Ctrl+Alt+Shift+N	Cmd+Shift+Alt+N	Preview HTML (Markdown, etc.)	Ctrl+Shift+K	Cmd+Shift+K
Fold All	Alt+O	Cmd+Option+O	Open document	Ctrl+S	Cmd+S	Knit Document (knitr)	Ctrl+Shift+K	Cmd+Shift+K
Unfold All	Shift+Alt+O	Cmd+Shift+Option+O	Save document	Ctrl+W	Cmd+W	Compile PDF (TeX and Sweave)	Ctrl+Shift+K	Cmd+Shift+K
Go to line	Shift+Alt+G	Cmd+Shift+Option+G	Close document (Chrome)	Ctrl+Alt+W	Cmd+Option+W	Insert chunk (Sweave and Knitr)	Ctrl+Alt+H	Cmd+Option+H
Jump to	Shift+Alt+J	Cmd+Shift+Option+J	Close all documents	Ctrl+Shift+W	Cmd+Shift+W	Insert code section	Ctrl+Shift+R	Cmd+Shift+R
Switch to tab	Ctrl+Shift+T	Ctrl+Shift+T	Extract function	Ctrl+Alt+X	Cmd+Option+X	Re-run previous region	Ctrl+Alt+R	Cmd+Shift+P
Previous tab	Ctrl+T1	Ctrl+T1	Extract variable	Ctrl+Alt+V	Cmd+Option+V	Run current document	Ctrl+Alt+R	Cmd+Option+R
Next tab	Ctrl+T2	Ctrl+T2	Reindent lines	Ctrl+I	Cmd+I	Run from start to current line	Ctrl+Alt+B	Cmd+Option+B
First tab	Ctrl+Shift+F1	Ctrl+Shift+F1	(Un)Comment lines	Ctrl+Shift+C	Cmd+Shift+C	Run the current code section	Ctrl+Alt+T	Cmd+Option+T
Last tab	Ctrl+Shift+F12	Ctrl+Shift+F12	Reflow Comment	Ctrl+Shift-/	Cmd+Shift-/	Run previous Sweave/Rmd code	Ctrl+Alt+P	Cmd+Option+P
Navigate back	Ctrl+F9	Cmd+F9	Reformat Selection	Ctrl+Shift+A	Cmd+Shift+A	Run the current chunk	Ctrl+Alt+T	Cmd+Option+C
Navigate forward	Ctrl+F10	Cmd+F10	Select within braces	Ctrl+Shift+E	Cmd+Shift+E	Run the next chunk	Ctrl+Alt+N	Cmd+Option+N
Jump to Brace	Ctrl+P	Ctrl+P	Show Diagnostics	Ctrl+Shift+Alt+P	Cmd+Shift+Alt+P	Sync Editor & PDF Preview	Ctrl+FB	Cmd+FB
Select within Braces	Ctrl+Shift+Alt+E	Ctrl+Shift+Alt+E	Transpose Letters	Ctrl+T	Cmd+T	Previous plot	Ctrl+Alt+F11	Cmd+Option+F11
Use Selection for Find	Ctrl+F3	Cmd+E	Move Lines Up/Down	Alt+↑↓	Cmd+Option+↑↓	Next plot	Ctrl+Alt+F12	Cmd+Option+F12
Find in Files	Ctrl+Shift+F	Cmd+Shift+F	Copy Lines Up/Down	Ctrl+Alt+↑↓	Cmd+Option+↑↓	Show Keyboard Shortcuts	Alt+Shift+K	Option+Shift+K
Find Next	Win: Ctrl+F3, Linux: Ctrl+G	Cmd+G	Add New Cursor Above	Ctrl+Alt+Up	Cmd+Up	Why RStudio Server Pro?		
Find Previous	W: Shift+F3, L: Ctrl+Shift+F	Cmd+Shift+G	Add New Cursor Below	Ctrl+Alt+Down	Cmd+Down			
Jump to Word	Ctrl+↑↓	Option+↑↓	Move Active Cursor Up	Ctrl+Alt+Shift+Up	Cmd+Shift+Up			
Jump to Start/End	Ctrl+↑↓	Cmd+↑↓	Move Active Cursor Down	Ctrl+Alt+Shift+Down	Cmd+Shift+Down			
			Find and Replace	Ctrl+Shift+F	Cmd+Shift+F			
			Use Selection for Find	Ctrl+F3	Cmd+E			
			Replace and Find	Ctrl+Shift+J	Cmd+Shift+J			

Pierwsze kroki

Pomoc

help() lub ?

Jeśli w nazwie znajdują się pewne znaki szczególne lub słowa kluczowe języka np. takie jak **if**, **for**, **function**, to nazwę funkcji wpisujemy w cudzysłowie. W przypadku gdy nie pamiętamy nazwy funkcji ale znamy temat wpisujemy:

help.search()

Pomoc na temat pakietu uzyskamy wpisując:

library(help = nazwa_pakietu)

Pierwsze kroki

Komentarz

#

Operator przypisania

=, <- , ->

Pakiety

Instalacja

```
install.packages(nazwa_pakietu, dependencies = T)
```

Ladowanie

```
library(nazwa_pakietu)
```

Usunięcie

```
detach(package:nazwa_pakietu)
```

Struktury danych – typy proste

- numeryczny,
- zespolony,
- logiczny – jedna z dwóch wartości prawda (TRUE/T) lub fałsz (FALSE/F),
- znakowy – napisy, łańcuchy znaków. Powinny być zawarte pomiędzy znakami ' lub ". W łańcuchu można używać znaków sterujących, które poprzedzone są \ (np. \n – nowa linia, \t – tabulator itd.).

Podstawowe funkcje operujące na napisach

<code>chartr(stary, nowy, napis)</code>	Zamienia określone znaki na inne
<code>grep(wyrażenie regularne, dane)</code>	Poszukuje wystąpień wyrażenia w danych
<code>nchar(napis)</code>	Liczba znaków
<code>paste(napis1, napis2)</code>	Łączy napisy
<code>strsplit(napis, wyrażenie regularne)</code>	Dzieli napis
<code>strtrim(napis, ile)</code>	Obcinia napis
<code>sub(wyrażenie regularne, nowy tekst, napis)</code>	Zamienia pierwsze wystąpienie łańcucha (funkcja <code>gsub</code> zamienia wszystkie wystąpienia)
<code>tolower(napis)</code>	Zamiana znaków na małe
<code>toupper(napis)</code>	Zamiana znaków na wielkie

Wyrażenia regularne

Basic Regular Expressions in R

Cheat Sheet

Cheat Sheet

Character Classes

```

[[digit]] = \d Digits: [0-9]
[[dot]] = \. Decimal point: [.] Non-dot: [^\.\d]
[[lower]] = \l Lower-case letters: [a-z]
[[upper]] = \u Upper-case letters: [A-Z]
[[alpha]] = \a Alphabetic characters: [a-zA-Z]
[[alnum]] = \w Alphanumeric characters: [a-zA-Z\d]
[[lw]] = \w Word characters: [a-zA-Z_]
[[W]] = \W Non-word characters
[[xdigit]] = \x Hexadecimal digits: [0-9a-fA-F]
[[blank]] = \s Space character: [\r\n\t\f ]
[[space]] = \s Space: [\r\n\t\f ] Space, tab, vertical bar, newline
[[S]] = \S Not space: [^\r\n\t\f ]
[[punct]] = \p Punctuation characters:
[[graph]] = \g Graphical character: [\p{Graph}]
[[print]] = \p{Print} Printable characters: [\p{Print}]
[[crlf]] = \r\n Carriage return, form feed, carriage return
[[ctrl]] = \c Control characters: [\p{Control}]

```

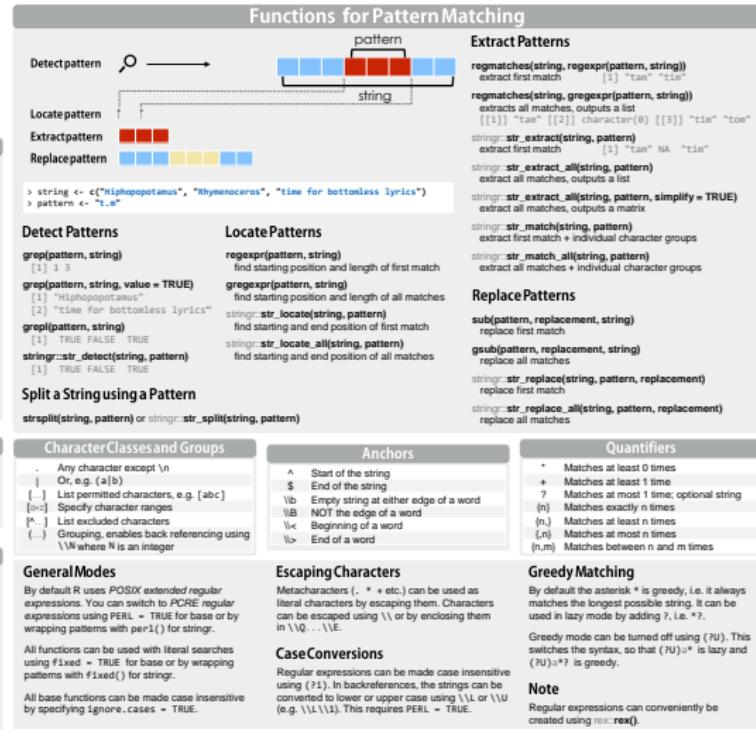
Special Metacharacters

\n	New line
\r	Carriage return
\t	Tab
\v	Vertical tab
\f	Form feed

Lookarounds and Conditionals*

- (?) Lookahead (requires PERL = TRUE), e.g. (?>xy): position followed by "xy"
- (?) Negative lookahead (PERL = TRUE): position NOT followed by pattern
- (?<=) Lookbehind (PERL = TRUE), e.g. (?<=xy): position following "xy"
- (?) Negative lookbehind (PERL = TRUE): position NOT following pattern
- (?) If-then-condition (PERL = TRUE): use lookahead, optional char etc. if it's in clause
- (?) If-then-else-condition (PERL = TRUE)

*See, e.g., <http://www.cs.vassar.edu/~info/lookaround.html>
http://www.slog.org/expresions/regular_expressions.html

Wyrażenia regularne

Work with strings with stringr::CHEAT SHEET

The `stringr` package provides a set of internally consistent tools for working with character strings, i.e. sequences of characters surrounded by quotation marks.

Detect Matches

TRUE	<code>str_detect(string, pattern)</code>	Detect the presence of a pattern match in a string.
TRUE	<code>str_extract(string, pattern)</code>	Extract the first occurrence of a pattern match in a string.
TRUE	<code>str_locate(string, pattern)</code>	Locate the positions of pattern matches in a string. Also <code>str_locate_all</code> .
TRUE	<code>str_count(string, pattern)</code>	Count the number of matches in a string.
TRUE	<code>str_collapse(string, pattern)</code>	Replace all occurrences of a pattern in a string with another string.
TRUE	<code>str_remove(string, pattern)</code>	Remove all occurrences of a pattern in a string.
TRUE	<code>str_replace(string, pattern, replacement)</code>	Replace all occurrences of a pattern in a string with another string.
TRUE	<code>str_replace_all(string, pattern, replacement)</code>	Replace all occurrences of all patterns in a string with another string.

Subset Strings

- str.substring(string, start = 1, end = 11)** Extract substrings from a string by a character vector.
- str.substring(fruit, 1, 3); str.substring(fruit, 2)**
- str.substring(string, pattern)** Return only the strings that contain a pattern match.
- str.substring(fruit, "b")**
- str.extract(string, pattern)** Return the first pattern match found in each string, as a vector. Also **str.extract_all** to return every pattern match. **str.extract(fruit, "[iou]ew")**
- str.match(string)** Return the first pattern match found in each string, as a matrix with a column for each $(\backslash)g$ group in patterns. Also **str.match_all**.
- str.match(string, pattern)** Return the first pattern match found in each string, as a matrix with a column for each $(\backslash)g$ group in patterns. Also **str.match_all**.

Manage Lengths

- **str.length(string)** The width of strings (i.e. number of code points, which generally equals the number of characters). `str.length(fruit)`
- **str.pad(string, width, side = c("left", "right", "both"))**, `pad = 17`) Pad strings to constant width. `str.pad(fruit, 17)`
- **str_trunc(string, width, side = c("right", "left", "center"), ellipsis = "...")** Truncate the width of strings, replacing content with ellipsis. `str.trunc(fruit, 3)`
- **str_trim(string, side = c("both", "left", "right"))** Trim whitespace from the start and/or end of a string. `str.trim(fruit)`

Mutate Strings

	<code>str[sub] <= value</code>	Replace the substrings by identifying the substrings with <code>str[sub]</code> and assigning into the results.
	<code>str.replace(pattern, replacement)</code>	Replace the first matched pattern in each string. <code>str.replace(pattern, "o", 1)</code>
	<code>str.replace_all(string, pattern, replacement)</code>	Replace all matched patterns in each string. <code>str.replace_all("fruit", "o", "a")</code>
	<code>str.to_lower(string, locale = "en")</code>	Convert strings to lower case.
	<code>str.to_lower(sentences)</code>	
	<code>str.to_upper(string, locale = "en")</code>	Convert strings to upper case.
	<code>str.to_upper(sentences)</code>	
	<code>str.to_title(string, locale = "en")</code>	Convert strings to title case.
	<code>str.to_title(sentences)</code>	

Join and Split

	<code>str_c(..., sep = "", collapse = NULL)</code>	Join multiple strings into a single string. str_c(..., collapse = LETTERS)
	<code>str_c(..., sep = "", collapse = NULL)</code>	Collapse vector of strings into a single string. str_c(..., collapse = "")
	<code>str_dup(string, times)</code>	Repeat strings times. str_dup(string, times = 2)
	<code>str_split_fixed(string, pattern, n)</code>	Split a vector of strings into a matrix of substrings [splitting at occurrences of a pattern match]. str_split to return list of substrings. str_split(string, n, *)
	<code>glue(glue(..., ...), sep = "", parent.frame(), open = "[", close = "]", ...)</code>	Create a string from strings and expressions to evaluate. glue(glue("P") is ("P"))
	<code>glue(glue_data(..., ..., sep = "", envir = parent.frame()), open = "[", close = "]", ...)</code>	Use data frame, list, or environment to create a string from strings and [expressions] to evaluate. glue(glue_data("www.google.com", has("https://")))

Order Strings

str_order(*x*, decreasing = FALSE, na.last = TRUE, locale = "en", numeric = FALSE,...) Returns the vector of indexes that sorts a character vector. *x*.(*x*.\$order(x))

str_sort(*x*, decreasing = FALSE, na.last = TRUE, locale = "en", numeric = FALSE,...) Sort a character vector.

Helpers

```
str_conv(string, encoding) Override the  
encoding of a string str_conv("ISO-8859-1")  
  
str_view(string, pattern, match = NA) View  
HTML rendering of first regex match in each  
string str_view("oiouiu")  
  
str_view_all(string, pattern, match = NA) View  
HTML rendering of all regex matches.  
str_view_all("oiouiu")  
  
str_wrap(string, width = 80, indent = 0, exponent  
= 0) Wrap strings into nicely formatted  
HTML
```

I See [bit.ly/1SEDE3B-1](#) for a complete list of locales.

Struktury danych – sprawdzanie typu i wielkości

Klasa

`class()`

Struktura

`str()`

Długość

`length()`

Struktury danych – obiekty – wektor

Wprowadzanie danych

Proste dane wprowadzamy do R za pomocą funkcji **c()**. Tak wprowadzone dane stają się wektorem. Wektor może zawierać dane jedynie jednego typu.

Struktury danych – obiekty – wektor

Generowanie ciągów liczb

- :** – generuje liczby z podanego przedziału,
- seq** – generuje liczby z podanego przedziału, przy czym można podać krok (**by**) i długość (**length**),
- rep** – generuje ciąg składający się z powtórzeń innego ciągu.

Struktury danych – obiekty – wektor

Indeksowanie

Wykonujemy je poprzez użycie nawiasu kwadratowego. W wyniku indeksowania uzyskuje się również wektor.

Struktury danych – obiekty – wektor

Operacje arytmetyczne

Na wektorach można wykonywać praktycznie wszystkie operacje arytmetyczne. Przy czym np. kwadrat wektora jest wektorem złożonym z kwadratów jego składowych, iloczyn wektorów jest wektorem, którego każda składowa jest iloczynem odpowiednich składowych mnożonych wektorów.

Struktury danych – obiekty – czynnik

Czynnik jest specjalną strukturą danych w R, przechowującą oprócz danych również liczbę wystąpień każdej wartości (w wielu językach programowania nazywany jest typem wyliczeniowym). Strukturę taką tworzymy za pomocą funkcji **factor**, natomiast liczbę wystąpień danego składnika otrzymamy funkcją **table**. Na tablicach można wykonywać także bardziej zaawansowane operacje. Służy do tego funkcja **tapply**, która działa na całej tablicy. Tablicę można, za pomocą polecenia, **addmargins** dodatkowo rozszerzyć o wiersze i kolumny podsumowujące. Warta uwagi jest jeszcze funkcja **by** (będąca w zasadzie wraperem na funkcję **tapply**), która pozwala na podsumowanie określonej zmiennej według innej zmiennej (najczęściej grupującej).

Struktury danych – obiekty – czynnik

Istnieje również struktura zwana uporządkowanym czynnikiem.
Tworzymy ją za pomocą funkcji **ordered**.

Struktury danych – obiekty – tablica

Tablica jest wektorem, zawierającym dodatkowe dane określające uporządkowanie elementów. Najczęściej stosowana jest tablica dwuwymiarowa czyli macierz. Indeksowanie tablic odbywa się podobnie do wektorów, w nawiasie kwadratowym podajemy „współrzędne” indeksowanego elementu. W razie pominięcia współrzędnej wynikiem indeksowania jest cały wiersz lub kolumna. Tablice tworzone są kolumnowo. Tablice można tworzyć z istniejących wektorów używając funkcji **dim**. Innymi, bardziej naturalnymi funkcjami tworzącymi tablice są **matrix** (dwuwymiarowe) i **array** (większe niż dwuwymiarowe). Do wykonywania operacji na wszystkich wierszach lub kolumnach macierzy równocześnie służy funkcja **apply(macierz, wymiar, funkcja)**.

Podstawowe operacje na macierzach (1)

Funkcja	Działanie
<code>outer(A, B, '*')</code>	Tworzy z dwóch tablic większą tablicę wielowymiarową. Wymiary tej tablicy są połączeniem wektorów wymiarów dwóch tablic, zaś jej zawartość stanowią wszystkie możliwe kombinacje iloczynów (lub innych operacji) pomiędzy elementami. Ostatnim argumentem jest nazwa funkcji operującej na dwóch zmiennych. Istnieje zatem możliwość przeprowadzenia dowolnych operacji pomiędzy tablicami przez utworzenie własnej funkcji.
<code>cbind(a, b)</code>	Tworzy tablicę z podanych wektorów, poprzez umieszczenie ich kolumnami w nowo tworzonej tabeli.
<code>rbind(a, b)</code>	Tworzy tablicę z podanych wektorów, poprzez umieszczenie ich wierszami w nowo tworzonej tabeli.
<code>t(A)</code>	Transpozycja
<code>det(A)</code>	Wyznacznik
<code>A%*%B</code>	Iloczyn macierzy, samo * daje iloczyn po elementach
<code>diag(A)</code>	W przypadku wektora daje macierz z elementami tego wektora na przekątnej. W przypadku macierzy daje wektor o elementach przekątniowych macierzy.

Podstawowe operacje na macierzach (2)

Funkcja	Działanie
<code>solve(A, b)</code>	Rozwiązuje układy równań liniowych, jako pierwszy parametr podajemy macierz współczynników, a jako drugi wektor wyrazów wolnych. Jeśli nie podamy drugiego parametru funkcja obliczy macierz odwrotną.
<code>colSums(A)</code>	Wektor sum kolumn macierzy. Dla sumy wierszy mamy funkcję <code>rowSums</code> , podobnie można policzyć średnie dla kolumn i wierszy za pomocą funkcji <code>colMeans</code> oraz <code>rowMeans</code> odpowiednio.
<code>eigen(x)</code>	Wektory oraz wartości własne
<code>svd(A)</code>	dekompozycja SVD macierzy
<code>qr(A)</code>	dekompozycja QR macierzy
<code>chol(A)</code>	dekompozycja CHOLESKIEGO macierzy
<code>kronecker(A, B)</code>	iloczyn KRONECKERA dwóch macierzy

Struktury danych – obiekty – lista

Lista jest uporządkowanym zbiorem elementów różnego typu. Do tworzenia list służy funkcja **list**. Jeśli chcemy odwołać się do konkretnego elementu listy to indeks elementu należy podać w podwójnych nawiasach kwadratowych. Każdy z elementów listy może mieć nazwę i takie nazwane listy spotyka się najczęściej (można się odwoływać do nazw, co nie jest możliwe w przypadku wektorów). Nazwy elementów listy można skracać do takiej długości, która wystarcza do jednoznacznej ich identyfikacji. Za pomocą funkcji **lapply** można wykonywać działania na całych listach (można również użyć funkcji **sapply**, która w wyniku działania daje wektor, funkcja **lapply** daje listę). W przypadku wielokrotnego wykonywania tej samej operacji (np. generowanie danych) można również wykorzystać funkcję **replicate**, będącą wraperem na funkcję **sapply**.

Struktury danych – obiekty – ramka danych

Ramka danych to specyficzna struktura R. Najprościej można określić ją jako macierz, w której poszczególne kolumny mogą zawierać wartości różnego typu. Można sobie wyobrazić, że wiersze takiej ramki to kolejne obserwacje w naszym doświadczeniu, a kolumny to cechy, które obserwujemy (nie wszystkie muszą być ilościowe). W rzeczywistości ramka jest szczególnym typem listy. Do utworzenia takiej struktury służy funkcja **data.frame**.

Struktury danych – obiekty – ramka danych

Działanie

`attach()`

Odlączanie

`detach()`

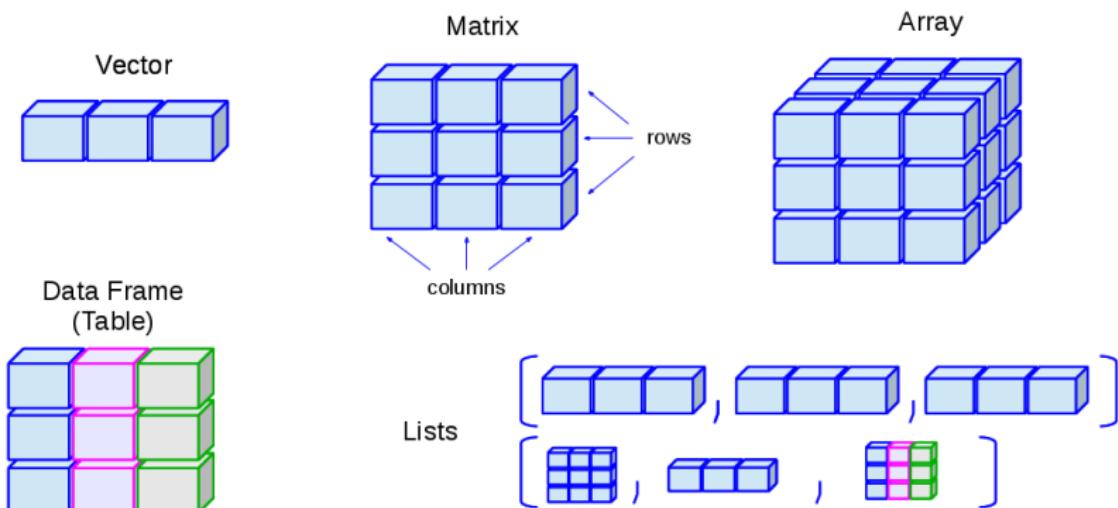
Podzbiór

`subset()`

Obiekty oraz typy

Obiekt	Typy	Różne typy?
Wektor	numeryczny, znakowy, zespolony, logiczny	Nie
Czynnik	numeryczny, znakowy	Nie
Tabela	numeryczny, znakowy, zespolony, logiczny	Nie
Ramka	numeryczny, znakowy, zespolony, logiczny	Tak
Lista	numeryczny, znakowy, zespolony, logiczny funkcja, wyrażenie	Tak

Obiekty oraz typy

Odczytywanie i zapisywanie danych

Odczyt zbioru danych

`read.table()`, `load()`

Nazwy kolumn, wierszy

`names()`, `rownames()`, `colnames()`, `dimnames()`

Odczytywanie i zapisywanie danych

Zapis zbioru danych

`write.table(), save()`

Karta pomocy

Base R Cheat Sheet

Getting Help

Accessing the help files

?mean

Get help of a particular function.

help.search('weighted mean')

Search the help file for a word or phrase.

help(package = 'dplyr')

Find help for a package.

More about an object

str(iris)

Get a summary of an object's structure.

class(iris)

Find the class an object belongs to.

Using Packages

install.packages('dplyr')

Download and install a package from CRAN.

library(dplyr)

Load the package into the session, making all its functions available to use.

dplyr::select

Use a particular function from a package.

data(iris)

Load a built-in dataset into the environment.

Working Directory

getwd()

Find the current working directory (where inputs are found and outputs are sent).

setwd('C:/file/path')

Change the current working directory.

Use projects in RStudio to set the working directory to the folder you are working in.

Vectors			Programming		
Creating Vectors			For Loop		
c(2, 4, 6)	2 4 6	Join elements into a vector	for (variable in sequence){	Do something	}
2:6	2 3 4 5 6	An integer sequence	Example		
seq(2, 3, by=0.5)	2.0 2.5 3.0	A complex sequence	for (i in 1:4){		
rep(1:2, times=3)	1 2 1 2 1 2	Repeat a vector	j <- i + 18		
rep(1:2, each=3)	1 1 1 2 2 2	Repeat elements of a vector	print(j)		
Vector Functions			While Loop		
sort(x)	rev(x)		while (condition){	Do something	}
Return x sorted.	Return x reversed.		Example		
table(x)	unique(x)		while (i < 5){		
See counts of values.	See unique values.		print(i)	i <- i + 1	}
Selecting Vector Elements			Functions		
By Position			If Statements		
x[4]	The fourth element.		if (condition){	Do something	
x[-4]	All but the fourth.		} else {	Do something different	}
x[2:4]	Elements two to four.		Example		
x[-(2:4)]	All elements except two to four.		if (i > 3){		
x[c(1, 5)]	Elements one and five.		print('Yes') } else { print('No')}		
By Value			Reading and Writing Data		
x[x == 10]	Elements which are equal to 10.		Also see the readr package.		
x[x < 0]	All elements less than zero.		Input	Output	Description
x[x %in% c(1, 2, 5)]	Elements in the set 1, 2, 5.		df <- read.table('file.txt')	write.table(df, 'file.txt')	Read and write a delimited text file.
Named Vectors			df <- read.csv('file.csv')	write.csv(df, 'file.csv')	Read and write a comma separated value file. This is a special case of read.table/write.table.
x['apple']	Element with name 'apple'.		load('file.RData')	save(df, file = 'file.Rdata')	Read and write an R data file, a file type special for R.
Conditions					
a == b	Are equal	a > b	Greater than	a >= b	Greater than or equal to
a != b	Not equal	a < b	Less than	a <= b	Less than or equal to
				is.na(a)	is missing
				is.null(a)	is null

Karta pomocy

Types

Converting between common data types in R. Can always go from a higher value in the table to a lower value.

<code>as.logical</code>	TRUE, FALSE, TRUE	Boolean values (TRUE or FALSE).
<code>as.numeric</code>	1, 0, 1	Integers or floating point numbers.
<code>as.character</code>	'1', '0', '1'	Character strings. Generally preferred to factors.
<code>as.factor</code>	'1', '0', '1', levels: '1', '0'	Character strings with present levels. Needed for some statistical models.

Maths Functions

<code>log(x)</code>	Natural log.	<code>sum(x)</code>	Sum.
<code>exp(x)</code>	Exponential.	<code>mean(x)</code>	Mean.
<code>max(x)</code>	Largest element.	<code>median(x)</code>	Median.
<code>min(x)</code>	Smallest element.	<code>quantile(x)</code>	Percentage quantiles.
<code>round(x, n)</code>	Round to n decimal places.	<code>rank(x)</code>	Rank of elements.
<code>signif(x, n)</code>	Round to n significant figures.	<code>var(x)</code>	The variance.
<code>cor(x, y)</code>	Correlation.	<code>sd(x)</code>	The standard deviation.

Variable Assignment

```
> a <- 'apple'
> a
[1] 'apple'
```

The Environment

<code>ls()</code>	List all variables in the environment.
<code>rm(x)</code>	Remove x from the environment.
<code>rm(list = ls())</code>	Remove all variables from the environment.

You can use the environment panel in RStudio to browse variables in your environment.

Matrices

`m <- matrix(x, nrow = 3, ncol = 3)`
Create a matrix from x.

`m[2, ]` - Select a row
`m[, 1]` - Select a column
`m[2, 3]` - Select an element

Lists

`l <- list(x = 1:5, y = c('a', 'b'))`
A list is a collection of elements which can be of different types.

`l[1]` New list with only the first element.
`l[1]` Element named x.
`l[1:y]` New list with only element named y.

Data Frames

`df <- data.frame(x = 1:3, y = c('a', 'b', 'c'))`
A special case of a list where all elements are the same length.

x	y
1	a
2	b
3	c

`df$x`
`df[[2]]`

`View(df)` See the full data frame.
`head(df)` See the first 6 rows.

`cbind()` Bind columns.
`rbind()` Bind rows.

Strings

Also see the `string` package.

<code>paste(x, y, sep = ' ')</code>	Join multiple vectors together.
<code>paste(x, collapse = '')</code>	Join elements of a vector together.
<code>grep(pattern, x)</code>	Find regular expression matches in x.
<code>gsub(pattern, replace, x)</code>	Replace matches in x with a string.
<code>toupper(x)</code>	Convert to uppercase.
<code>tolower(x)</code>	Convert to lowercase.
<code>nchar(x)</code>	Number of characters in a string.

Factors

`factor(x)`
Turn a vector into a factor. Can set the levels of the factor and the order.

`cut(x, breaks = 4)`
Turn a numeric vector into a factor by 'cutting' into sections.

Statistics

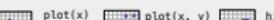
<code>lm(y ~ x, data=df)</code>	Linear model.
<code>glm(y ~ x, data=df)</code>	Generalised linear model.
<code>t.test(x, y)</code>	Perform a t-test for difference between means.
<code>prop.test</code>	Test for a difference between proportions.
<code>pairwise.t.test</code>	Perform a t-test for paired data.
<code>ao.v</code>	Analysis of variance.

Distributions

	Random Variates	Density Function	Cumulative Distribution	Quantile
Normal	<code>rnorm</code>	<code>dnorm</code>	<code>pnorm</code>	<code>qnorm</code>
Poisson	<code>rpois</code>	<code>dpois</code>	<code>ppois</code>	<code>qpois</code>
Binomial	<code>rbinom</code>	<code>dbinom</code>	<code>pbinom</code>	<code>qbinom</code>
Uniform	<code>runif</code>	<code>dunif</code>	<code>punif</code>	<code>qunif</code>

Plotting

Also see the `ggplot2` package.

`plot(x)` Values of x in order.
`plot(x, y)` Values of x against y.
`hist(x)` Histogram of x.

Dates

See the `lubridate` package.

RStudio® is a trademark of RStudio, Inc. • CC BY Mhairi McNeill • mhairi.mcneill@gmail.com • 844-448-1212 • [rstudio.com](#)

Learn more at [web page](#) or [vignette](#) • package version • Updated: 3/15

Tomasz Górecki

Przetwarzanie i wizualizacja danych (W1)